

Legen kan stå selv

Af: Bodil Christensen

Lær for livet, og leg for sjov. Leg skal ikke nødvendigvis være sukkeret, der bliver strøet på læringen, siger ny bog om legens væsen og værdi.

Hvad er legen egentlig, og hvordan udfolder den sig? Det er spørgsmålet, som denne bog forsøger at give et svar på. Forfatteren Helle Marie Skovbjerg er Danmarks første professor i leg, og hun er ansat på Designskolen i Kolding. Bogen "10 tanker om leg" er henvendt til lærere, pædagoger, museumsformidlere, forældre og alle med interesse for leg og liv.

Bogen er struktureret med ti tanker om leg, men der indledes med et afsæt, hvor det gøres klart, at grundtanken om leg er, at legen har værdi i sig selv. Hun skriver: "Legen er en værensform, en samværsform, der foregår hele livet. Legen siger noget vigtigt om, hvad et menneske er, og har altså med det afsæt almenmenneskelige kvaliteter".

Hermed er "10 tanker om leg" en bog, der skal vise, at "leg og læring"-konceptet og "Playful Learning" ikke er afsættet. Legen er noget værd i sig selv. Måske lærer man noget, men det er vigtigt, at man ikke sætter legen for alle andre projekter, for legens særlige sprog og væsen er skrøbeligt som en jellycake, der blævrer og går i stykker, hvis man forsøger at holde for fast i geléen.

Bogens målgruppe er praksisfeltet. Der er en lang række praksiseksempler fra forfatterens feltarbejde gennem mange år. Bogen er også kort (146 sider), så den er overkommelig og bærbar på lege- eller arbejdspladsen. De ti kapitler kan læses uafhængigt af hinanden, men den valgte rækkefølge er der tænkt over, så det giver mest mening at tage tanke et, så to og så fremdeles

Helle Marie Skovbjergs mange eksempler fra praksis gør det muligt at forstå legens særlige kvalitet, men det giver også læseren en transferværdi fra teori til praksis. Kapitel fem, "Legens stemninger", indledes med forfatterens egen erindring om legestemningen på hendes børneværelse, der også var beboet af søsteren. Her legede de to piger et rollespil sammen med fantasivennen Kinni og den

lige så fantasiskabte onde møster Gertrud. Det var en selvforglemmende leg, hvor legestemningen kunne fortsætte og fortsætte og fortsætte. Gennem mange eksempler fra trampolinspring, gakkede gangarter og "jorden er giftig" opstilles der et skema, der kan give en oversigt over de stemninger, legen kan give anledning til: hengiven, højspændt, opspændt eller euforisk. I skemaet indgår også de legekvaliteter, der følger med de nævnte stemninger.

Sidst i alle kapitler om tanker er der en opfordring til selv at tænke videre. Her i kapitlet om stemninger opfordres læseren (blandt andet) til at tænke over: "Legens stemninger kan være vanskelige at indfange. Et godt råd: Kig efter handlingerne, da de vil give dig en formodning om stemninger. Du skaber diversitet i planlægningen af legemuligheder, da det betyder, at chancen for stemningerne er gode".

Bogens sidste tre sider har overskriften "At samle tankerne". Her står blandt andet, at "... legen tager tid, og den lever godt uden konstante bagkanter og skift og trives bedst i hengivelse, anstrengelse og opmærksomhed til bevægelsen".

Bogen kommenterer ikke det store forskningsprojekt "Playful Learning", som har en dagsorden, hvor legen tænkes mere instrumentelt i forhold til viden, motivation og innovation: Ambitionen med det program er at styrke børns kreative og eksperimenterende tilgang til verden. Det kunne ellers have været interessant, for "Playful Learning" har et helt andet afsæt for leg end "10 tanker om leg". Og fordi bogens forfatter er forskningsansvarlig på netop "Playful Learning"-projektet.

"10 tanker om leg" giver alle pædagoger, lærere, museumsformidlere og forældre et argument for, at man gerne må bruge god tid på leg, der ikke har andet formål end at være netop "leg". Tak for det. Legen er en æstetisk oplevelse, der ofte taber sin intensitet og sin værdi, hvis der er for megen metabevisthed omkring den. Meningen med legen er netop, at det er selvforglemmelse og en tilstand, hvor deltagerne i legen lader sig gribe af den fælles stemning.

Fakta

Titel
10 tanker om leg

Forfatter
Helle Marie Skovbjerg

Pris
299

Sider
146

Forlag
Dafolo